

**Kúria
végzése**

Az ügy száma: Bfv.I.1825/2015/12.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Csere Katalin, a tanács elnöke
Dr. Csák Zsolt előadó bíró,
Dr. Soós László bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2016. április 12.

Az ügy tárgya: testi sértés büntette

Terhelt(ek): K. S.

Elsőfok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 21.B.XVII.33.603/2013/36., ítélet, tárgyalás, 2014. június 25.

Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 23.Bf.XVII.8385/2015/6., ítélet, tárgyalás, 2015. szeptember 9.

Az indítvány előterjesztője: védő

Az indítvány iránya: terhelt felmentésére, ítéletek hatályon kívül helyezésére

Rendelkező rész

A Kúria a Pesti Központi Kerületi Bíróság 21.B.XVII.33603/2013/36. számú, valamint a Fővárosi Törvényszék 23.Bf.XVII.8385/2015/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Magyar Állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A - hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban - Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2014. június 25. napján kihirdetett 21.B.XVII.33.603/2013/36. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki testi sértés büntetében [2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdés, (6) bekezdés d) pont]. Ezért öt év - végrehajtásában két év próbaidőre felfüggesztett - börtönben végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy a terhelt a szabadságvesztés büntetésből - annak végrehajtása esetén - a büntetés kétharmad részének kiállítását követően bocsátható feltételes szabadságra. A bíróság rendelkezett a felmerült bűnügyi költség viseléséről.
- [2] A védelmi fellebbezés alapján másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2015. szeptember 9. napján jogerős 23.Bf.XVII.8385/2015/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta: a terhelt cselekményét az 1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (4) bekezdés I. fordulata szerint minősítette; büntetését ötszáznegyven napi tétel pénzbüntetésre enyhítette; az egy

napi tétel összegét ötszáz forintban állapította meg azzal, hogy az így kiszabott, összesen kétszázhetvenezer forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként kell szabadságvesztésre átváltoztatni; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

- [3] Az elsőfokú bíróság által megállapított - és a másodfokú bíróság által kiegészített - ítéleti tényállás lényege szerint: 2007. április 16-án a kora délutáni órákban a terhelt és a sértett között - a sértett húga és a terhelt egy korábbi tartozásból eredő elszámolási vitája miatt - nézeteltérés támadt egy budapesti étteremben. A terhelt és a sértett a vita rendezése érdekében kiment a parkolóba. Amikor elhagyták az épületet a sértettre támadó terhelt több alkalommal megpróbálta megütni S. F-t, aki az ütésekkel elhárította. A kialakult dulakodás során a sértett védekezésül egy ízben megütötte a terheltet, aki a nála lévő 8 cm pengehosszúságú késsel közepes erővel megszúrta a sértett jobb csuklóját. A sértett segítségért beszaladt az étterembe, a terhelt pedig gépkocsiba ülve elhajtott a helyszínről.

A jobb csukló külső oldalán elhelyezkedő haránt irányú metszett sérülés miatt bekövetkezett és végállapotnak tekinthető singcsonti idegsérülés folytán kialakult tapintás és fájdalomérzés csökkenés, mozgásbeszűkülés maradandó fogyatékkosságot eredményezett.

II.

- [4] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője terjesztett elő a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjára hivatkozással felülvizsgálati indítványt, amelyben a megtámadott határozatok megváltoztatását, a terhelt felmentését, illetve az első- és másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárásra utasítását indítványozta.
- [5] Álláspontja szerint a terhelt bűnösségét a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapították meg, mert a jogos védelmi helyzetre figyelemmel hiányzik a terhelt cselekményének társadalomra veszélyessége, erre tekintettel pedig nem büntethető.
- [6] Mindemellett az ítéletet részben iratellenesnek vélte, részben az eljáró bíróságok helytelen ténybeli következtetéseit kifogásolta. A bizonyítékok részletes értékelésével kívánta alátámasztani azt az álláspontját, hogy azokból (így különösen az orvosszakértői véleményekből) nem állapítható meg, hogy a sértett sérülését - a kamera felvételen beazonosítható mozdulat hiányában - ténylegesen a terhelt okozta. Az eljárás során az in dubio pro reo elve sérelmet szenvedett, mert kétséget kizáróan nem bizonyított a terhelt terhére rótt maradandó fogyatékkosságot okozó testi sértés büntette.
- [7] A Legfőbb Ügyészség BF.1860/2015/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta és a megtámadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta. Álláspontja szerint a tényállás esetleges megalapozatlansága nem felülvizsgálati ok, az irányadó tényállás a jogos védelmi helyzet megállapításához szükséges tényeket, körülményeket nem tartalmaz.
- [8] Az indítványozó a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében a felülvizsgálati indítványban foglaltakat fenntartotta.

III.

- [9] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen bírálta el.
- [10] Ennek során - a Be. 423. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően - a felülvizsgálati indítványban megjelölt okokra volt figyelemmel; emellett tekintettel volt ugyanezen törvényhely (5) bekezdése alapján a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt - és az indítványban nem hivatkozott egyéb - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező esetleges eljárási szabálysértésekre is.
- [11] A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog

szabályainak megsértése miatt került sor, míg a b) pont alapján abban az esetben, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetve a büntetés végrehajtását a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel.

- [12] A felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a tényálláshoz kötöttség érvényesül, ezért a jogerős határozatban megállapított tényállás kötelezően irányadó és az a felülvizsgálati indítványban nem támadható. Mindebből következően a Kúria a megállapított tényálláshoz még annak esetleges megalapozatlansága esetén is kötve van.
- [13] A felülvizsgálat során a vitatott jogkérdések a jogerős határozatban megállapított tényállás alapján bírálhatók el. A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye, az ügydöntő határozat megalapozottsága a felülvizsgálati okok körén kívül esik. A felülvizsgálat ugyanis a jogerős ügydöntő határozat elleni jogi - nem pedig a ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Tárnya ezért nem a bíróság ténymegállapítása, hanem jogkövetkeztetése. A felülvizsgálati eljárásban nincs törvényes lehetőség a jogerős határozattól eltérő tényállás megállapítására, a bizonyítékok eltérő értékelésére, további bizonyításra, illetve ilyen okból a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezésére.
- [14] A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapul vételével vizsgálható.
- [15] A védő felülvizsgálati indítványában a megalapozatlanság körében előterjesztett állásfoglalásával lényegében az eljáró bíróságok bizonyíték-értékelő tevékenységét és így az irányadó tényállást támadta. Ezért a Kúria ezzel érdemben nem foglalkozhatott.

IV.

- [16] Az indítványban hivatkozott jogos védelem, mint büntethetőséget kizáró ok kétségtelenül jogkérdés.
- [17] Nem büntethető, akinek a cselekménye a saját, illetőleg a mások személye, javai vagy közérdek ellen intézett, illetőleg ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges [1978. évi IV. törvény 29. §].
- [18] A jogos védelemre vonható következtetés - mint minden jogkövetkeztetés - az irányadó tényálláson alapul.
- [19] Felülvizsgálati eljárásban jogos védelemre, mint büntethetőséget kizáró okra hivatkozni csak akkor lehet, ha az irányadó tényállás tartalmaz olyan ténybeli körülményeket, amelyek alkalmat adhatnak ilyen jogkövetkeztetések levonására. Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt ok vizsgálata esetén is irányadó a jogerős ítéleti tényállás. Töretlen a Kúria gyakorlata annak megítélésében, hogy a felülvizsgálat keretében valamely büntethetőséget kizáró ok - így a jogos védelem - hiányára vont következtetés helyessége kizárólag az irányadó tények alapul vételével vitatható.
- [20] A felülvizsgálati eljárás során irányadó tényállás nem tartalmaz a jogos védelem megállapítására vonatkozó tényeket. Ezzel ellentétben az ítélet tényállása szerint, amikor a terhelt és a sértett az épületet elhagyta, a terhelt a sértettre támadt és több alkalommal próbálta őt megütni, aki az ütések elhárította. Ily módon közöttük dulakodás alakult ki, amelynek során a sértett védekezésül egy alkalommal megütötte a terheltet. Ekkor a terhelt a nála lévő 8 cm pengehosszúságú késsel egy alkalommal megszúrta a sértett jobb kezét, aki segítségért beszaladt az étterembe. A tényállás tehát egyértelműen a terhelt támadó magatartását rögzíti, amely a jogos védelem megállapítását kizárja. Ezért nem alapos a jogos védelmi helyzetre, és ez okból a terhelt bűnösségének törvénysértő megállapítására történő hivatkozás.
- [21] A Kúria mindezekre figyelemmel - miután olyan eljárási szabálysértést nem észlelt, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.
- [22] A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés a Be. 429. § (1) bekezdésén alapul.

V.

- [23] A végzés ellen fellebbezésnek a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatnak pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja alapján nincs helye.
- [24] Az ismételt indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti [Be. 421. § (3) bekezdés].

Budapest, 2016. április 12.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Csák Zsolt s.k. előadó bíró, Dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
TóthLné
bíróági tisztviselő